

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316200761
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316200761.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitalská 4-6, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 681 156, zastúpeného: Martin Pavle s.r.o., Pribinova 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: Ing. S. Q., narodený XX. K. XXXX, trvalý pobyt: H. I. XXXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Ľubomír Hlbočan, Vajnorská 20, Bratislava, o 49.790,88 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 25. októbra 2018 č. k. 17C/29/2016-183, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 49.790,88 eur s úrokom z omeškania (I.), v časti náhrady trov konania (IV.) a v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu (V.) ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podaný odpor voči platobnému rozkazu vo výške 1.344,- eur (VI.) potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 49.790,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 6. apríla 2016 do zaplatenia (I.). Žalobu v časti úroku z omeškania za deň 5. apríla 2016 zamietol (II.). Konanie zastavil v časti úrokov z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 49.790,88 eur od 17. júna 2015 do 4. apríla 2016 a vo výške 3,05 % ročne zo sumy 49.790,88 eur od 5. apríla 2016 do zaplatenia (III.). Žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške mal rozhodnúť súd samostatným uznesením (IV.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Galanta súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1.344,- eur (V.) a súdny poplatok za odpor voči platobnému rozkazu vo výške 1.344,- eur (VI.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 112 veta prvá, § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 563 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení neskorších predpisov, § 159, § 230 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že dňa 28. mája 2007 žalobca uzavrel s neziskovou organizáciou Domov na polceste, n. o., H. I. XXXX, v mene ktorej konal žalovaný, zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov k projektu kapitálové výdavky, podľa výnosu ministerstva o poskytovaní dotácií, na základe ktorej bol poskytnutý neziskovej organizácii finančný príspevok vo výške 49.790,88 eur, ktorá sa zaviazala príspevok vrátiť, použitý v rozpore so zmluvou. Žalobca od tejto zmluvy odstúpil listom z 28. januára 2010 (z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti uviesť predmet zmluvy do prevádzky najneskôr do deviatich mesiacov od poskytnutia príspevku). Následne malo dôjsť k vráteniu financií, vymáhaných aj exekučne (exekučným titulom bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Galanta sp. zn. 21Rob/22/2013 zo dňa 19. apríla 2013). Podľa písomného vyjadrenia súdnej

exekútorsky z 24. augusta 2016 uvedená pohľadávka nie je však vymožitelná. Žalobca podal tiež trestné oznámenie a Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. júna 2015 č. k. 7T/97/2010-654 schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom a žalovaným, ktorý bol uznaný vinným, že ako osoba zastupujúca neziskovú organizáciu na základe žiadosti zo dňa 3. januára 2007 vylákal od žalobcu dotáciu vo výške 49.790,88 eur pre neziskovú organizáciu, pričom predložil sfaľšovanú zmluvu o nájme a predkupnom práve k nehnuteľnosti, ktorú mal ako zástupca neziskovej organizácie v pozícii nájomcu uzatvoriť s obcou Matúškovo, predmetom ktorej mal byť nájom nehnuteľností na obdobie od 1.3.2006 do 31.12.2016, pričom v zmysle výnosu ministerstva nájom na desať rokov bol podmienkou pre poskytnutie finančných prostriedkov. V skutočnosti bol tento nájom uzatvorený iba do 31. decembra 2006, resp. na základe dodatku do 31. decembra 2007. Žalovaný predložil aj čestné vyhlásenie z 3. januára 2007 o tom, že nezisková organizácia nemá podližnosti voči štátnemu rozpočtu, čo bolo taktiež podľa výnosu podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov, hoci nezisková organizácia dlh na poisťovni voči Sociálnej poisťovni mala. Následne 28.5.2007 bola uzatvorená zmluva medzi žalobcom a neziskovou organizáciou o poskytnutí jej finančných prostriedkov vo výške 49.790,88 eur. Žalovaný teda vylákal od iného dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorej poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného predpisu viazané na podmienky, ktoré neboli splnené a to tým, že žalovaný uviedol do omylu v otázke ich splnenia a spôsobil značnú škodu, čím žalovaný spáchal zločin subvenčného podvodu (§ 225 ods. 1, 5 Trestného zákona). Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 10. júna 2015. Žalovaný sa k skutku priznal, uznal vinu, ako aj výšku škody vyššie uvedenej v opísanom skutku. Podľa § 193 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) bol súd prvej inštancie viazaný rozhodnutím o spáchaní trestného činu žalovaným. V civilnom konaní je súd viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnu kvalifikáciu skutku, tým aj formou zavinenia (na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie označil rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, ďalej len „NS ČR“ sp. zn. 25Cdo/242/2004, 2Cz/16/92). Žalovaný v konaní účelovo zamieňal nárok na vrátenie dotácie vzniknutý na základe odstúpenia od zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov a nárok na náhradu škody. Ide pritom o dva samostatné nároky, ktoré majú rozdielne podmienky vzniku i existencie. Škodu žalobcovi spôsobil žalovaný svojím konaním, k čomu sa priznal, pričom priamo vo výrokovvej časti rozsudku sa konštatuje, že žalovaný svojím konaním spôsobil žalobcovi značnú škodu. Žalovaný v rámci obrany vzniesol námietku prekážky litispendencie, ako aj res iudicata, keďže v konaní sp. zn. 21Rob/22/2013 žaloval žalobca rovnakú pohľadávku, ktorú si ale uplatnil proti neziskovej organizácii a v ktorej veci bol vydaný aj vyššie uvedený platobný rozkaz. Súd prvej inštancie vyhodnotil uvedené námietky žalovaného za nedôvodné. Konania totiž neprebíhali medzi totožnými stranami, ako ani predmet konania nebol totožný (v inom konaní bola žalovaná nezisková organizácia, nie žalovaný a žalobca si uplatňoval vrátenie dotácie v dôsledku odstúpenia od zmluvy, v posudzovanej veci sa však domáha voči žalovanému náhrady škody). Podmienky totožnosti strán a totožnosti predmetu konania musia byť pritom splnené súčasne (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/280/2010). Totožnosť predmetu konania je daná, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení (rovnaké skutkové okolnosti a právny dôvod). Žalovaný vzniesol aj námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalobca sa o škodu a o tom kto za ňu zodpovedá dozvedel až právoplatnosťou trestného rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. júna 2015 č. k. 7T/97/2010-654. Subjektívna dvojročná premlčacia doba tak uplynula dňom 10. júna 2017, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 21. januára 2016, teda ešte pred jej uplynutím. Objektívna desaťročná premlčacia doba uplynula za desať rokov od škodovej udalosti, teda od poskytnutia dotácií vo výške 49.790,88 eur, ktoré žalobca poskytol neziskovej organizácii (na základe falošných podkladov vypracovaných žalovaným) dňa 5. júna 2007. Teda objektívna desaťročná premlčacia doba by uplynula až 5. júna 2017 (žaloba bola podaná na súd dňa 21. januára 2016, teda aj pred uplynutím objektívnej premlčacej doby). Súd prvej inštancie poukázal na spočívanie objektívnej premlčacej doby počas trestného konania, ktorá neplynula od podania trestného oznámenia až do právoplatného skončenia trestného konania, vydaním rozsudku právoplatného 10. júna 2015. Hoci podľa záveru súdu prvej inštancie nie je známy konkrétny dátum podania trestného oznámenia a teda začatia trestného konania, súd prvej inštancie uvedené neskúmal, keďže premlčacia doba, subjektívna ako i objektívna, neuplynula ani v prípade, že by táto nespočívala. Znaky skutkovej podstaty trestného činu boli potom významnými okolnosťami pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade škody, z hľadiska posúdenia protiprávneho konania žalovaného a jeho zodpovednosti za škodu. Je nesporné, že práve konaním žalovaného bola žalobcovi spôsobená škoda v žalovanom rozsahu. Naplnil všetky zodpovednostné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi, ktorej výška je nesporná (súd prvej inštancie bol viazaný výrokom o vine žalovaného, nielen jeho právnu časťou, ale i skutkovou). Žalobcovi boli okrem istiny priznané aj úroky z omeškania. Keďže nedošlo k výzve

na splnenie dlhu zo strany žalobcu adresovanej žalovanému skôr, bolo potrebné za kvalifikované požiadanie označiť žalobu doručenu žalovanému 4. apríla 2016 a teda plniť mal nasledujúcim dňom, pričom dňom 6. apríla 2016 sa dostal do omeškania. Za deň 5. apríla 2016 boli uplatnené úroky z omeškania preto zamietnuté ako nedôvodné. Súd konanie čiastočne zastavil aj v časti úrokov z omeškania, z dôvodu späťvzatia žaloby (žalovaný s čiastočným späťvzatím súhlasil). Zastavujúca časť predstavovala neúspech žalobcu na účely náhrady trov konania, avšak tento neúspech bol nepatrný. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu bola priznaná plná náhrada trov (príslušenstvo tvorilo nepatrnú časť). O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd podľa § 262 ods. 2 CSP. Z dôvodu, že žalobca bol oslobodený v konaní od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ ZoSP (zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) a súd jeho žalobe vyhovel (žalovaný bol v konaní neúspešný, vznikla mu povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu, vychádzajúc z čiastočného oslobodenia v rozsahu 40 %, súdny poplatok predstavoval 1.344,- eur). Žalovanému bola uložená tiež povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu, podľa poznámky 5 veta druhá položka 1 sadzovníka súdnych poplatkov, v spojení s položkou 1 písm. a/ ZoSP vo výške 1.344,- eur.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť sumu 49.790,88 eur s úrokom z omeškania, v časti náhrady trov konania, ako i v časti o uložení súdneho poplatku za žalobu a podaný odpor proti platobnému rozkazu, navrhujúc jeho zrušenie a zastavenie konania, alternatívne jeho zmenu zamietnutím žaloby. Žalovaný primárne namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v konaní, ktorú skúma súd ex offa (z úradnej povinnosti). Vecnú aktívnu legitímáciu tu má len Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Žalobca je ústredný orgán štátnej správy a môže konať len v mene Slovenskej republiky. V danom spore preto nemôže vystupovať na strane žalobcu ako účastník konania a preto ide o nedostatok procesnej subjektivity žalobcu. Podľa § 3 ods. 2, ods. 3 písm. a/, b/, c/, d/, ods. 4 ZoPS (zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) žalobca mohol byť len správcom pohľadávky titulom náhrady škody a mohol by ju uplatňovať a vymáhať len v mene štátu. Ak by však procesná subjektivita žalobcu bola aj daná, súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o námietke premlčania, ako aj o námietke res iudicata. Dôvodom na vrátenie poskytnutého finančného príspevku bola skutočnosť, že žalobca odstúpil od zmluvy uzavretej s neziskovou organizáciou, a to listom zo dňa 28. januára 2010, doručený neziskovej organizácii a nasledujúcim dňom sa stal tento dlh vo výške 49.790,88 eur splatným. Plnenie zo zmluvy, ktorá zanikla v dôsledku odstúpenia od zmluvy, sa potom považuje za bezdôvodné obohatenie, ktoré sa musí vydať tomu, na úkor koho bolo získané, teda Slovenskej republike (majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol podľa § 451 ods. 2 O. z.). Podľa § 106 ods. 2 O. z. právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá. Trestný rozsudok sp. zn. 7T/97/2010 zo dňa 10. júna 2015 sa stal právoplatným 10. júna 2015, teda dávno po tom, čo uplynula premlčacia doba v zmysle § 107 O. z. žalobcovi ako správcovi pohľadávky štátu, na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca dňa 28. januára 2010 listom odstúpil od zmluvy a po jeho doručení 8. februára 2010 mu nasledujúcim dňom 9. februára 2010 vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči neziskovej organizácii. V konaní pred Okresným súdom Galanta sp. zn. 21Rob/22/2013 si žalobca ako správca pohľadávky štátu voči neziskovej organizácii uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia. Pohľadávka titulom vydania bezdôvodného obohatenia sa premlčala voči žalovanému v dvojročnej premlčacej dobe dňa 10. februára 2012 (v prejednávanej veci si voči žalovanému uplatnil žalobca nárok vlastným menom, hoci mohol konať len v mene Slovenskej republiky ako správca pohľadávky štátu). Žalobca sa rozhodol škodu uplatňovať titulom bezdôvodného obohatenia, lebo už 8. februára 2010 od zmluvy odstúpil, čím došlo k zrušeniu zmluvy, jeho nárok sa stal splatným a týmto dňom si mal žalobca v mene Slovenskej republiky voči neziskovej organizácii a žalovanému uplatňovať nároky štátu (Slovenskej republiky) ako správca, v trestnom konaní ako aj na súdoch. Žalobca, nie ako správca pohľadávky štátu, si voči neziskovej organizácii uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní sp. zn. 21Rob/22/2013 dňa 24. januára 2013. V tom konaní žalobca nežaloval žalovaného, ale len neziskovú organizáciu, a to napriek tomu, že dňa 9. februára 2010 vznikol Slovenskej republike nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči neziskovej organizácii a voči žalovanému titulom náhrady škody, spoločne a nerozdielne. Teda pohľadávka titulom vydania bezdôvodného obohatenia sa premlčala voči žalovanému v dvojročnej premlčacej lehote 10. februára 2012. Kým žalovaný nebol právoplatne uznaný vinným, bolo na rozhodnutí žalobcu, ako si bude škodu voči žalovanému uplatňovať. Žalobca sa rozhodol škodu uplatňovať titulom bezdôvodného obohatenia,

lebo už 8. februára 2010 odstúpil od zmluvy, zmluva sa zrušila a jeho nárok sa stal splatným dňom 9.2.2010, týmto dňom si mal v mene Slovenskej republiky voči neziskovej organizácii a žalovanému uplatňovať nároky štátu - Slovenskej republiky, ako správca. Odstúpením od zmluvy vznikol Slovenskej republike v zastúpení správcu (žalobcu) nárok na vrátenie nenávratného finančného príspevku v zmysle § 451 ods. 2 O. z. proti neziskovej organizácii, ale aj voči žalovanému (§ 3 ods. 2, 3, 4, 5 ZoPŠ). Bolo povinnosťou súdu prvej inštancie preverovať procesnú obranu žalovaného, ktorý vzniesol námietku premlčania, aj tým, že by si bol vyžiadal trestný spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/97/2010, preverenie, či došlo k riadnemu uplatneniu nároku na náhradu škody v adhéznom konaní (o to skôr, ak si žalobca už uplatnil svoje nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia v inom súdnom konaní, v ktorom nežaloval žalovaného). Doručením odstúpenia od zmluvy neziskovej organizácii, došlo k nadobudnutiu vedomosti kto za škodu zodpovedá, s tým, že zodpovedným subjektom je nezisková organizácia a žalovaný. Voči obom začala plynúť subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula 9. februára 2012. Teda nárok sa premlčal a žalobca bol ho mohol žalovať v konaní len v mene Slovenskej republiky ako správcu pohľadávky štátu, nie svojím menom. Súd prvej inštancie napriek tomu, že v odseku 19. odôvodnenia rozhodnutia, zastával správny právny názor k otázke premlčania, ten však neaplikoval vo svojom rozhodnutí. V konaní bolo zistené, že Slovenská republika svoju pohľadávku neuplatnila v trestnom konaní, ani civilnom súdnom konaní. Žalobu v prejednávanej veci podal žalobca vlastným menom, viac ako sedem mesiacov po právoplatnosti trestného rozsudku. Plynutie premlčacej doby sa voči Slovenskej republike nezastavilo. Predmetný nárok bol uplatnený pred súdom až 21. januára 2016 v mene žalobcu (nie Slovenskej republiky), je preto premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe. V čase uplatňovania totožného nároku proti neziskovej organizácii žalobca musel vedieť, že žalovaný za škodu zodpovedá Slovenskej republike. Bol si vedomý, že ak v trestnom konaní bude odkázaný na občianskoprávne konanie, podstupuje riziko premlčania nároku. Po vyhlásení rozsudku v trestnom konaní, jeho právoplatnosti, si žalobca zasa uplatnil svojím menom nárok v civilnom konaní (po siedmich mesiacoch a jedenástich dňoch), kedy už uplynula subjektívna premlčacia lehota podľa § 106 ods. 2 O. z. V konaní riadne nepokračoval (ani nezačal v mene Slovenskej republiky) a teda neboli splnené podmienky § 112 O. z.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na skutkové vymedzenie uplatneného nároku v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 7T/97/2010-654 z 10. júna 2015, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste žalovaného, pričom vo výrokovvej časti sa uvádza, že poškodeným subjektom je žalobca, teda Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (nie Slovenská republika). Právoplatným trestným rozsudkom bol súd prvej inštancie viazaný s poukazom na ustanovenie § 193 CSP, s ktorou skutočnosťou sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal. Je potrebné rozlišovať medzi konaním štátu prostredníctvom rozpočtových organizácií a samotným konaním rozpočtových organizácií vo vlastnom mene. Štát ako spôsobilého účastníka (napr. v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) nemožno zamieňať s jeho rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú subjektivitu a vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene. Uvedený záver vyplýva i z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/11/2005. Spôsobilosť konať svojím menom v majetkovo právnych vzťahoch a niesť vlastnú zodpovednosť za záväzky, ktoré z tohto konania vzniknú, predstavujú najdôležitejšie pojmové znaky štátnej organizácie ako právnickej osoby sui generis. V právnych vzťahoch konajú svojím menom, a to v hmotnoprávných, ako aj procesnoprávných. Vecná legitímácia vychádza z hmotnoprávneho vzťahu, t. j. voči osobám, ktoré sú subjektmi sporného hmotnoprávneho vzťahu. Pokiaľ je znakom skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený, aj spôsobenie škody, potom si konajúci súd, rozhodujúci o žalobe poškodeného, ktorý svojím nárokom na náhradu škody spôsobenej takým trestným činom, bol odkázaný na civilné súdne konanie, nemôže vytvoriť vlastný názor na to, či žalobcovi bola trestným činom spôsobená škoda a kto ju spôsobil. V opačnom prípade by došlo k narušeniu princípu práva na spravodlivý proces, keďže poškodenému žalobcovi by bolo znemožnené, aby sa svojho nároku na náhradu škody, s ktorým bol odkázaný na uplatnenie v rámci civilného sporového konania, aj úspešne dovolal (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej len „ÚS SR“ sp. zn. I. ÚS 269/2011). Žalobca je procesne spôsobilým subjektom na uplatňovanie práv v posudzovanej veci a má vecnú aktívnu legitímáciu, keďže hmotnoprávne vymedzenie prejednávaneho právneho vzťahu vo výrokovvej časti trestného rozsudku určuje ako poškodený subjekt žalobcu. Predmetnú námietku označil žalobca za účelovú, pretože žalovaný ju nevzniesol v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, hoci mu v tom nič nebránilo a teda je vznesená v rozpore s princípom koncentrácie konania. Ustálená judikatúra (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/120/2009, 5Cdo/280/2010) považuje pre naplnenie existencie

prekážky rozhodnutej veci splnenie dvoch podmienok, a to totožnosť strán sporu a totožnosť predmetu konania. Z uvedených podmienok nebola ani jedna naplnená, keďže na rozdiel od daného sporu, v konaní na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 21Rob/22/2013 boli iní účastníci konania (Domov na polceste, n.o.) a predmetom sporu bolo vrátenie poskytnutej dotácie po odstúpení od zmluvy, na rozdiel od predmetného sporu, kde je právnym titulom nárok na náhradu škody spôsobenej úmyselným trestným činom žalovaného. Súd prvej inštancie správne poukázal, že plynutie subjektívnej premlčacej doby začalo až právoplatnosťou trestného rozsudku, pretože až týmto momentom sa mohol žalobca so zodpovedajúcou právnou istotou objektívne dozvedieť, kto je za škodu zodpovedný. Pred týmto momentom, aj s poukazom na prezumpciu neviny, nevedel, kto je zodpovedný za danú škodu. Bez ohľadu na to, či došlo k spočívaniu premlčacej doby, premlčacia doba, subjektívna ako i objektívna, neuplynuli ani v prípade, že by došlo k jej spočívaniu.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na argumentácii obsiahnutej v odvolaní. Žalovaný ako štatutárny zástupca neziskovej organizácie vylákal od žalobcu dotáciu zo štátneho rozpočtu. Podľa § 8 ods. 2 ZoPŠ z výdavkov štátneho rozpočtu možno v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok poskytovať dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám. Dotácie vo svojej vecnej pôsobnosti poskytuje správca kapitoly alebo orgán štátnej správy, ktorý je svojimi príjmami a výdavkami zapojený na jeho rozpočet alebo ak to ustanoví osobitný zákon, iná rozpočtová organizácia. Použitie dotácií podlieha povinnému ročnému zúčtovaniu so štátnym rozpočtom. Žalobca bol len poskytovateľom dotácie, ktorá sa však vyplácala zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, ktorej aj vznikla konaním žalovaného škoda na majetku. Podľa § 21 ods. 4 ZoPŠ rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia. Žalovaný nebol účastníkom zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov a žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody, ktorá vznikla štátu, nie ako právo vyplývajúce zo zmluvného záväzku, ale ako nárok na náhradu škody, ktorá vznikla štátu voči žalovanému. Preto tu nie je možné použiť ustanovenie § 21 ods. 4 ZoPŠ (tento sa týka záväzkov a práv, ktoré vznikli na základe zmluvy). Trestný rozsudok, ktorým bol odkázaný žalobca s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, má význam len z trestnoprávneho pohľadu (bola ním schválená dohoda o vine a treste, súd sa tam nezaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie poškodeného). Trestný súd sa teda nezaoberal procesnými otázkami a aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v predmetnom konaní nemožno takto dovodiť. Aktívna vecná legitímácia musí vyplývať účastníkovi sporu z hmotného práva a nie z trestného rozsudku. Skutkový stav v označenom rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/11/2005 je diametrálne odlišný. Nie je možné priznať uplatnený nárok niekomu, komu podľa hmotného práva ani neprináleží, teda neoprávnenej osobe, akou je v posudzovanej veci žalobca, ktorý je len štátny orgán s právnou subjektivitou, ktorému ale škoda nevznikla. Podľa § 1 ods. 1 písm. a/ ZoPŠ zákon upravuje správu pohľadávok Slovenskej republiky. Podľa § 2 písm. a/ ZoPŠ na účely tohto zákona pohľadávkou štátu na peňažné plnenie, ktoré vzniklo zo zákona, na základe zákona, z činnosti správcu pohľadávky štátu alebo na základe činnosti správcu pohľadávky štátu, jeho hodnota je určená alebo určiteľná a dlžník je známy. Podľa § 3 ods. 1 ZoPŠ správcom na účely tohto zákona je správca majetku štátu podľa osobitného predpisu, ak spravuje pohľadávky štátu; správcom je aj právnická osoba, z ktorej činnosti vznikajú pohľadávky, ktorých výnos je podľa osobitných predpisov príjmom štátneho rozpočtu alebo štátny orgán bez právnej subjektivity, ak podľa osobitných predpisov spravuje pohľadávky štátu. Podľa § 3 ods. 2 ZoPŠ správou pohľadávky štátu na účely tohto zákona je súhrn oprávnení a povinností, na ktorých základe je správca oprávnený s pohľadávkou nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu. Správu pohľadávky štátu vykonáva správca, do ktorého pôsobnosti patrí ochrana majetkových záujmov štátu, poškodením ktorých pohľadávka štátu vznikla (§ 3 ods. 3 písm. b/ ZoPŠ). Ak § 9, § 14 až § 18 neustanovujú inak, správca je povinný riadne a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde, podať návrh na nútené vymáhanie pohľadávky štátu a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde. Správca tak uplatňuje pohľadávku na súde v mene štátu a nie vo vlastnom mene. Ku dňu 28. januára 2010 (dátum odstúpenia od zmluvy) žalobca vedel, že ho požiadal v mene neziskovej organizácie žalovaný ako štatutárny orgán o poskytnutie dotácie a mal dôvodné podozrenie o nekorektných dokladoch, o porušení zmluvy a preto od zmluvy odstúpil. Pri skúmaní kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá je potrebné vychádzať z preukázateľnej vedomosti poškodeného, čím sa rozumie istota v bežnom slova zmysle, postačuje však, aby skutkové okolnosti boli spôsobilé na záver o možnom vzniku škody a možnej zodpovednosti škodcu (rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/2423/2006). Žalobca si uplatnil voči žalovanému v adhéznom konaní nárok na náhradu škody, ale v uplatnení škody riadne nepokračoval. Po právoplatnosti rozsudku začala opätovne plynúť premlčacia doba na náhradu škody po skončení trestného konania (R 31/1974, R 29/1985). Žalobca si bez zbytočného odkladu

neuplatnil nárok v občianskom súdnom konaní, ale až v predmetnom konaní 21.1.2016 (po siedmich mesiacoch a jedenástich dňoch od skončenia trestného konania). Za takéhoto stavu nemožno hovoriť o tom, že žalobca v konaní o náhradu škody riadne pokračoval v zmysle § 112 O. z. Pre posúdenie otázky kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, je rozhodujúci okamih, kedy subjekt zistí skutkové okolnosti rozhodné pre vymedzenie zodpovedného subjektu (ide o to, či svojim zavineným konaním spôsobil majetkovú stratu poškodenému subjektu), nejde o to, či sa škodca dopustil konania naplňujúceho skutkovú podstatu niektorého z trestných činov (rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/2423/2006).

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojej doterajšej argumentácii. Zdôraznil, že aktívna vecná legitímácia žalobcu vyplýva z právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 10. júna 2015 č. k. 7T/97/2010-654 (porov. uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/121/2017). Žalobca si v konaniach uplatňoval náhradu škody voči fyzickým osobám právoplatne odsúdeným za trestné činy subvenčného podvodu, resp. poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností, ktoré spáchali ako štatutári právnických osôb, keď protiprávnym konaním získali dotácie, resp. nenávratné finančné príspevky pre dané právnické osoby. Súd predmetné nároky posúdil ako nárok na náhradu škody založený protiprávnym konaním zisteným a preukázaným v trestnom konaní. Námetka premlčania nemá skutkový a právny základ a nebola preukázaná. Súd prvej inštancie sa s námetkou dostatočne vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Predovšetkým bolo potrebné sa vysporiadať s odvolacou námetkou žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, ktorú súd skúma ex offa (z úradnej povinnosti). Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a súd skúma vecnú legitímáciu vždy aj bez návrhu, teda aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, keď je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinností, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2004). Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca) nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. Od vecnej legitímácie strany konania (aktívnej či pasívnej) je potrebné odlíšiť spôsobilosť byť účastníkom konania (R 34/1993), ktorú má ten (civilno-procesná subjektivita), kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Žalovaný nesprávne však stotožnil vecnú legitímáciu strany konania s procesnou subjektivitou. Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a o organizácii ústrednej štátnej správy, sú ministerstvá právnickými osobami, ktoré podľa § 18 ods. 1 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) majú spôsobilosť mať práva a povinnosti, teda aj procesnú subjektivitu podľa ustanovenia § 61 CSP.

9. Žalovaný v odvolaní poukazoval na skutočnosť, že žalobca je správcom pohľadávky štátu, ktorý má zákonnú povinnosť chrániť majetkové záujmy štátu, poškodením ktorých pohľadávka štátu vznikla, pričom medzi povinnosťmi správcu patrí aj povinnosť riadne a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde. K tejto námetke je potrebné uviesť nasledovné. Keďže správca pohľadávky štátu koná v mene štátu pred súdom, vo veciach týkajúcich sa majetku štátu v jeho správe, na takéto konanie nie je potrebné osobitné plnomocenstvo, ide o prípad zákonného zastúpenia (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/86/2017). Správca je povinný využívať všetky právne prostriedky na vymoženie pohľadávky štátu, ako aj riadne a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde (§ 4 ods.

1, 2 ZoPŠ). Názor žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu taktiež nebolo možné považovať za správny.

10. Nedôvodnou bola aj odvolacia námietka žalovaného o naplnení prekážky právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Súd prvej inštancie správne konštatoval nedostatok totožnosti subjektov konania, ako aj predmetu sporu, keďže súdne konanie pod sp. zn. 21Rob/22/2013 bolo sporom medzi žalobcom a neziskovou organizáciou Domov na polceste n.o., o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 49.790,88 eur s príslušenstvom, ktoré vzniklo na základe odstúpenia od zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov. V danom spore žaluje žalobca žalovaného, ktorý je fyzickou osobou, z titulu náhrady škody spôsobenej trestným činom, z ktorého bol žalovaný uznaný vinným právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. júna 2015 č. k. 7T/97/2010-654. Prekážka rozsúdenej veci nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, t. j. ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa vec týka okrem rovnakého predmetu konania aj tých istých osôb (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/120/2009), čo v posudzovanej veci nebolo splnené.

11. Súd prvej inštancie tiež konštatoval nedôvodnosť námietky premlčania vznesenej žalovaným, s poukazom na plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby počnúc právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. júna 2015 č. k. 7T/97/2010-654, teda dňom 10. júna 2015 (ktorá by uplynula 10. júna 2017, v ktorom čase bola už žaloba v prejednávanej veci podaná na súd prvej inštancie dňa 21. januára 2016). Premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby je však podľa § 106 ods. 1 O. z. viazané na podmienku vedomosti poškodeného o vzniknutej škode ako o určitej majetkovej ujme, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde, ako aj o vedomosti o škodcovi, t. j. o tom, kto za škodu zodpovedá (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/231/2009).

12. Subjektívna vedomosť poškodeného o osobe zodpovednej za škodu, s ktorou ustanovenie § 106 ods. 1 O. z. spája začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, nepredpokladá nespochybniteľnú istotu pri určení osoby zodpovednej za vznik škody. Zákon preto vychádza z predpokladu, že od osoby, ktorá vie o vzniku škody, možno požadovať, aby uplatnila nárok na súde, len čo má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, v ktorých svetle sa zodpovednosť určitej konkrétnej osoby javí ako dostatočne pravdepodobná (porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/557/2013).

13. Právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní je síce rozhodnuté o vine obžalovaného, avšak automaticky neplatí, že až dňom, kedy toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, sa poškodený dozvedá o tom, kto zodpovedá za škodu. Deň právoplatnosti rozhodnutia závisí od procesných okolností, ktoré nastali v priebehu konania a priamo nesúvisí s vedomosťou poškodeného o škode a škodcovi (porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/2272/2011). Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá konkrétna fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá. V uvedenom okamihu nemusí byť daná (z rozhodnutia súdu v trestnom konaní vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/82/2009).

14. S poukazom na vyššie uvedené záver súdu prvej inštancie, že žalobca vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá, získal až právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 7T/97/2010 zo dňa 10. júna 2015, ktorým bol žalovaný odsúdený pre trestný čin subvenčného podvodu a žalobca odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie, nebol správny (teda, že k tomuto dňu sa viaže začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby pri práve na náhradu škody, navyiac nadobudnutie vedomosti má subjektívny, nie „objektívny“, charakter, ako to uviedol súd prvej inštancie).

15. Rozhodujúca je skutočná znalosť škodcu, presnejšie osoby zodpovednej za škodu. To, že v uvedenom trestnom konaní si žalobca svoj nárok na náhradu škody proti žalovanému uplatnil, iba dokladá zistenie, že mal informáciu o tomto zodpovednom subjekte. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca až od právoplatnosti uvedeného rozsudku získal pozitívnu vedomosť o žalovanom ako subjekte, ktorý za škodu zodpovedá (a preto sa jeho právo proti žalovanému nepremiľčalo), nesprávne odvodzuje začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby od dátumu právoplatnosti rozsudku v trestnej veci proti žalovanému, opomínajúc skúmanie skoršej vedomosti žalobcu o žalovanom, ako o subjekte zodpovednom za vznik škody (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/82/2009).

16. Objektívna premlčacia doba je ustanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na náhradu škody, ktorá začína plynúť od okamihu škodovej udalosti, pričom pojem udalosť, z ktorej škoda vznikla, zahŕňa nielen protiprávny úkon, či právne kvalifikovanú udalosť, ale aj vznik samotnej škody (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/118/2008). Ak ide o škodu spôsobenú úmyselne (dolus directus), platí desaťročná objektívna premlčacia doba. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil počiatok plynutia desaťročnej objektívnej premlčacej doby, od poskytnutia dotácií vo výške 49.790,88 eur, ktoré žalobca poskytol na základe falošných podkladov (vypracovaných žalovaným) dňa 5. júna 2007.

17. Vzhľadom na nesprávne posúdenie počiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, nesprávne bolo i konštatovanie súdu prvej inštancie o nedôvodnosti skúmania spočívania premlčacej doby (s poukazom na neuplynutie subjektívnej premlčacej doby). Pri riešení premlčania nároku v konaní o náhradu škody, ktorému predchádzalo adhézne konanie, treba prihliadnuť aj na tzv. spočívanie premlčania v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní. Inštitút spočívania plynutia premlčacej doby zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha aj v rámci trestného konania. Ak poškodený podá návrh v období, ktoré pripúšťa trestný rozsudok, z hľadiska času podania návrhu, je ten podaný riadne (porov. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/232/2016). Teda nie od trestného oznámenia, ale od riadneho uplatnenia práva poškodeného na náhradu škody, spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní, premlčacia doba po dobu adhézneho konania neplynie (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/43/2012).

18. K prerušeniu (spočívaniu) plynutia premlčacej doby, ak bol nárok uplatnený proti osobe, ktorá mala spáchať trestný čin, teda dochádza uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní, nie podaním trestného oznámenia (ako to uvádza súd prvej inštancie). Riadnym uplatnením nároku v adhéznom konaní, ktoré má za následok zastavenie plynutia premlčacej doby, je podanie trestného oznámenia len vtedy, ak obsahuje požiadavku, aby konkrétnej osobe bola uložená povinnosť na náhradu škody v určitej výške (porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 28Cdo/111/2013). Nestačí pritom len vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody (vyžaduje sa prejav vôle požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov a v konkrétnej výške).

19. Ak v trestnom konaní nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, poškodený má možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorá potom plynule pokračuje aj po skončení trestného konania, o ktorom bol ako poškodený upovedomený, až do jej úplného uplynutia. Poškodený v konaní riadne pokračuje aj vtedy, ak po skončení trestného konania v primeranej dobe pokračuje v občianskom súdnom konaní a určenie tejto primeranej doby je vždy otázkou posúdenia okolností konkrétneho prípadu (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/43/2012).

20. Z dôvodu, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale skutkovým vymedzením v žalobe, musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbeh) právnych nárokov, z titulu bezdôvodného obohatenia a náhrady škody. V prejednávanej veci vyvstala uvedená otázka, vzhľadom na nárok uplatňovaný žalobcom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v rovnakej výške 49.790,88 eur (odsek 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie). Podľa odôvodnenia uznesenia NS SR sp. zn. 7MCdo/16/2011 k súbehu nárokov zaznamenala judikatúra viacero názorov, teda tiež ten, že právo na náhradu škody vôbec nevznikne, kým poškodený má možnosť žiadať najprv vydanie bezdôvodného obohatenia, a to do uplynutia premlčacej doby pre jeho vydanie alebo do zániku vymáhateľnosti takejto pohľadávky. Kým veriteľ má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, respektíve kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nebol by daný základný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existencia škody (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/199/2005). Vyššie uvedený právny názor bol Ústavným súdom Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 361/09) kvalifikovaný ako názor vychádzajúci z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov. Cieľom riešenia súbehu týchto právnych inštitútov hmotného práva je nastolenie spravodlivej majetkovej rovnováhy. Náhrada škody potom nepatrí poškodenému, ak sa už škoda napravila z iných v zákone uvedených dôvodov, napríklad vydaním bezdôvodného obohatenia a pod.

21. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (porov. nález ÚS SR č. 2221/07).

22. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu má vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má tiež obsahovať aké zistenia z konkrétnych dôkazov boli vyvedené a aký majú význam z hľadiska hmotného práva (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

23. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené tak nezodpovedá uvedeným požiadavkám, kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, aj vzhľadom na absenciu skúmania súbehu (konkurencie) právnych inštitútov hmotného práva (náhrady škody a bezdôvodného obohatenia), ako aj právneho inštitútu spočívania premlčacej doby, a nedostatočné posúdenie plynutia subjektívnej premlčacej doby uplatňovaného nároku žalobcu.

25. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, zaoberať sa vznesenou námietkou premlčania, predovšetkým z hľadiska predpokladov počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 O. z., vrátane vedomosti poškodeného (žalobcu) o osobe škodcu (zákon vychádza z predpokladu, že od osoby, ktorá vie o vzniku škody, možno požadovať, aby uplatnila nárok na súde, len čo má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, v ktorých svetle sa zodpovednosť určitej konkrétnej osoby javí ako dostatočne pravdepodobná). S uvedeným súvisí následne skúmanie plynutia premlčacej doby, ďalej spočívania premlčacej doby v dôsledku uplatnenia práva na náhradu škody v adhéznom konaní (či a kedy si žalobca ako poškodený uplatnil svoje právo na náhradu škody spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní a akým spôsobom), či poškodený v konaní riadne pokračoval (po skončení trestného konania), v primeranej dobe v občianskom súdnom konaní. Vzhľadom k tomu, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe, je potrebné vyriešiť aj konkurenciu (súbeh) právnych nárokov, s cieľom obnoviť narušenú majetkovú rovnováhu prostredníctvom hmotnoprávných inštitútov súkromného práva (čomu má zodpovedať právna kvalifikácia spôsobu reparácie majetkovej nerovnováhy).

27. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

28. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

29. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

30. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

31. Z dôvodu, že od rozhodnutia o napadnutom výroku vo veci samej závisel aj výrok o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu (predpoklad úspešnosti žalobcu v konaní), bol daný dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie aj v časti o závislom výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1.344,- eur (V.) a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Žalovaný odvolaním napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti o uložení mu povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu vo výške 1.344,- eur, ktorú povinnosť uložil súd prvej inštancie žalovanému podľa poznámky č. 5 veta druhá k položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, teda vo výške 6 % z ceny predmetu konania, prihliadajúc na čiastočné oslobodenie žalovaného od platenia súdnych poplatkov v rozsahu 55 %. Žalovaný neuviedol žiadnu odvolaciu argumentáciu k uvedenému napadnutému výroku súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

33. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.